

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ НА ОСНОВІ ІННОВАЦІЙ

У статті досліджуються пріоритети формування політики інвестиційного забезпечення розвитку регіональної соціально-економічної системи та шляхи залучення коштів для її реалізації.

В статье исследуются приоритеты формирования политики инвестиционного обеспечения развития региональной социально-экономической системы и пути привлечения средств для ее реализации.

The article investigates the priorities of formation investment providing policy of development of the regional socio-economic system and ways of the enlisting funds for its realization.

Постановка проблеми. Сучасні тенденції економічного розвитку наочно демонструють, що жодні переваги у наявних виробничих ресурсах, низьких виробничих витратах, географічно-кліматичному положенні не гарантують довгострокових переваг розвитку. Це може забезпечити лише розвиток на основі постійного впровадження інновацій. Інноваційна модель розвитку економіки — модель, яка ґрунтується безпосередньо на здобутті нових наукових результатів, їх технологічному впровадженні у виробництво, забезпечуючи приріст ВВП переважно за рахунок виробництва та реалізації наукомісткої продукції та послуг [1, с. 684]. Створення інноваційного середовища передбачає не лише розвиток «чистої науки», а й наявність джерел фінансування їх впровадження у виробництво. Тому однією із важливих проблем, розв'язання яких необхідне для інноваційного розвитку на будь-якому рівні, починаючи з невеличкого підприємства і закінчуючи угрупованнями держав, забезпечення їх конкурентоспроможності, є удосконалення механізму інвестиційного забезпечення.

Аналіз попередніх досліджень. Актуальність цієї проблеми визначає значну увагу, що їй приділяється у світовій і вітчизняній науці. Питаннями створення інструментів і механізмів інвестиційного забезпечення сталого розвитку в Україні займаються: В. М. Геєць, З. В. Герасимчук, Р. Р. Гудима, О. О. Кахович, В. С. Кравчук, С. В. Науменкова, А. А. Пересада. У їх роботах актуалізуються питання, пов'язані із діяльністю фінансово самостійних суб'єктів на інвестиційному ринку в умовах конкуренції, коли значно загострюються диспропорції між потребами в ресурсах і можливостями забезпечення інноваційного розвитку. Продовжуючи дослідження у даному напрямку, акцентуємо увагу на інвестиційному забезпеченні розвитку регіонів. Вітчизняна практика свідчить, що незважаючи на можливості регіонів здійснювати запозичення через облігаційні позики, кредити у банках та ін., розвитку конкурентоспроможності регіонів заважає жорстка фінансова залежність регіонів від центру, тому децентралізація процесу акумулювання фінансових ресурсів є одним із основних напрямів забезпечення інноваційного розвитку регіональної соціально-економічної системи (регіону).

Метою цієї статті є розгляд існуючих і можливих інструментів інвестиційного забезпечення конкурентоспроможного розвитку на основі інновацій та розробка рекомендацій, щодо підвищення їх ефективності.

Основні результати. Інноваційний розвиток регіональної господарської системи, забезпечення його конкурентоспроможності потребує створення відповідного механізму, що будувався би на принципах територіального самоврядування, самофінансування і водночас зберігав цілісність та єдність всіх ланок економіки країни.

З точки зору регіонів, механізми інвестування покликані забезпечити залучення інвестиційних ресурсів для реалізації існуючих можливостей інноваційного розвитку з метою забезпечення конкурентоспроможності регіональних економічних систем. Кожен регіон держави залежно від особливостей його розвитку використовує той чи інший механізм інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку.

Так, одні регіони держави використовують власні інвестиційні ресурси, що формуються за рахунок міцної фінансово-економічної бази, інші — залучають зовнішні джерела фінансування, зокрема іноземні інвестиції. Через це актуального значення набувають питання, пов'язані із інвестиційним забезпеченням інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави.

Основними завданнями системи фінансування інноваційної діяльності є [2, с. 316]:

- створення необхідних передумов для швидкого та ефективного впровадження інноваційних новинок у всіх ланках економіки регіональних соціально-економічних систем держави;

- збереження і розвиток стратегічного науково-технічного та інноваційного потенціалу в пріоритетних напрямках розвитку;

- створення необхідних умов для збереження кадрового потенціалу...

Механізм інвестиційного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій повинен містити наступні складові:

- вибір пріоритетних напрямів інвестиційного забезпечення;

- визначення джерел інвестування;

- вибір інвестора;

- визначення інструментів інвестиційного забезпечення;

- прогнозування обсягів інвестування на новий період з аналізом ефективності попереднього;

Таким чином, в першу чергу, варто визначити пріоритетні напрямки інвестиційного забезпечення, що дозволять забезпечити розвиток інноваційного потенціалу регіональної господарської системи. Пріоритетними будуть ті напрямки інвестиційного забезпечення, які спроможні за порівняно короткий термін забезпечити відсутні зрушення в розвитку інноваційного потенціалу. До таких пріоритетних видів економічної діяльності регіональної господарської системи варто віднести конкурентоспроможні виробництва електронної техніки та приладобудування, виробництво енергетичного устаткування, атомну промисловість, квантову електроніку, лазерну техніку, біо-, нанотехнології, інші наукомісткі галузі та виробництва.

Кожен із цих пріоритетів буде ядром для розвитку широкого кола суміжних виробництв, створить попит на їхню продукцію, збільшить кількість робочих місць, змінить кон'юнктуру виробництва, що в кінцевому варіанті дозволить наростити інноваційний потенціал регіональної господарської системи та його конкурентоспроможність в цілому.

На наступному етапі обирається інвестор, який запропонує найвигідніші умови для співпраці. Тут можна виділити таких потенційних інвесторів:

1. Інвестиційні компанії і фонди.

2. Венчурні компанії і фонди.

3. Страхові компанії.

4. Лізингові компанії.

5. Факторингові компанії.

6. Банки й інші фінансово-кредитні установи.

Наступним елементом механізму є визначення джерел мобілізації інвестиційних ресурсів регіональних господарських систем, які у свою чергу по відношенню до регіональної господарської системи розподіляються на внутрішні та зовнішні. До внутрішніх джерел інвестиційного забезпечення розвитку інноваційного потенціалу регіональної господарської системи варто віднести кошти місцевого бюджету, власні кошти підприємств, організацій, амортизаційні відрахування підприємств, лізинг, особисті заощадження громадян.

До зовнішніх джерел відносяться централізовані державні кошти та прямі іноземні інвестиції.

Розглянемо внутрішні джерела інвестиційного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій.

Практика реформування економічних відносин потребує удосконалення бюджетного регулювання через передачу частини державних функцій місцевим органам влади, а отже, закріплення за місцевими бюджетами необхідних доходів.

Надходження до бюджету безпосередньо залежать від стану виробництва у регіоні. Формування доходної та видаткової частин бюджету пов'язане з основними макропоказниками соціально-економічного розвитку України за відповідний рік.

Разом з тим відсутність належного законодавчого регулювання бюджетних правідносин та механізму відповідальності за порушення бюджетного законодавства викликає ряд негативних соціально-економічних наслідків [3, с. 143]. Одним із таких наслідків є недостатнє фінансування інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави.

Окрім того, існуюча система консолідованих доходів більшості регіонів України характеризується значною їх залежністю від трансфертів центрального уряду і браком власних джерел доходів.

Серед основних недоліків щодо існуючої системи формування і розподілу доходної бази регіональних бюджетів можна виділити [3, с. 156]:

- тенденцію переважаючої частки трансфертів з державного бюджету у доходах регіональних бюджетів;
- практично щорічні зміни нормативів відрахувань від загальнодержавних податків і зборів до бюджетів регіонів;
- невчасність отримання сум трансфертів, належних регіональній господарській системі, їх недоотримання або отримання не у грошовому виразі;
- відсутність чіткого взаємозв'язку між обсягом податків, які збираються, і регіональними доходами, що позбавляє регіональні органи управління стимулів до збільшення державних доходів тощо.

Така ситуація потребує розробки принципово нових підходів до інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави.

Формування доходної частини місцевого бюджету має здійснюватись за двома основними напрямками:

- удосконалення структурної побудови доходної частини місцевих бюджетів в напрямку перегляду ставок оподаткування;
- удосконалення структури надходжень від місцевих податків і зборів.

Що стосується першого напрямку удосконалення доходної частини місцевих бюджетів, то варто зазначити, що потрібно переглянути ставки оподаткування в залежності від рівня конкурентоспроможності регіональної соціально-економічної системи (регіону). Тому місцеві органи влади могли б спрямовувати частину цих відрахувань на інноваційну діяльність структурних підрозділів регіональної господарської системи, які мали б змогу випускати конкурентоздатну продукцію та здійснювати її реалізацію не тільки на внутрішньому, але й на зовнішньому ринку, що в кінцевому варіанті забезпечить підвищення конкурентоспроможності країни.

Що стосується другого напрямку підвищення фінансової самодостатності регіональної господарської системи, то в даному випадку слід змінити сам підхід до формування місцевих податків і зборів. Тобто їх формування має відбуватись в контексті зміни самої структури місцевих податків і зборів та перегляду ставок оподаткування. Адже підвищення їх ролі і збільшення частки доходів за їх рахунок є головним напрямком зміцнення місцевих бюджетів, розширення їхньої фінансової автономії. За рахунок збільшення доходної частини місцевих бюджетів можна буде здійснювати структурні перетворення і не залежати від вольових рішень центральних органів влади.

Джерелами інвестиційного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій можуть бути також власні кошти підприємств, спеціалізованих державних і

комунальних інноваційних фінансово-кредитних установ, кошти (інвестиції) будь-яких фізичних і юридичних осіб та інші джерела, незаборонені законодавством. Основним джерелом фінансування на теперішній час залишаються власні кошти. За відсутності механізму залучення їх в інноваційну сферу економічний ріст країни та її регіонів зокрема є неможливим. Тому існує потреба створення на регіональному рівні системи стимулів, що зроблять використання нових технологій економічно вигідним. Регіони повинні відігравати роль центра, який, з однієї сторони, сприятиме виробництву і продажу інновацій, а з другої сторони, виступає покупцем і сприяє масовому застосуванню нових розробок.

Підвищення фінансової самостійності підприємств, що визначає фінансову самодостатність регіональної господарської системи, можливе на основі зниження податкового навантаження господарських суб'єктів, широкого запровадження прискореної амортизації активної частини основних фондів, реорганізації системи оплати праці та інших заходів, адже якщо кошти місцевих бюджетів не є достатніми, щоб надавати фінансову допомогу розвитку інноваційного потенціалу регіональної господарської системи, держава та місцева влада повинні сприяти та заохочувати господарських суб'єктів до нагромадження, а не споживання власного фінансового потенціалу [4, с. 46].

Серед власних джерел фінансових ресурсів підприємства та регіональної господарської системи значний резерв становлять амортизаційні відрахування підприємств. В економічно розвинених країнах вони є важливим джерелом фінансування і складають близько 40 % загального обсягу поточних і капітальних затрат підприємств, здійснюваних з позабюджетних джерел. В Україні цей показник значно менший і знаходиться на рівні 10-15 % (залежно від галузей і виробництв). Це і призводить до обмеженості інвестиційних ресурсів підприємств, організацій [5].

Формування амортизаційного фонду як реального джерела фінансових ресурсів підприємств повинно здійснюватись за такими напрямками:

- у кожній класифікаційній групі основних засобів передбачити поправочні коефіцієнти для норм амортизації, що враховують специфіку і сферу виробництва і експлуатації основних фондів;
- цільове використання амортизаційних відрахувань.

В умовах розвинутих ринкових відносин важливим джерелом інвестиційного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій є лізинг. Він являє собою довгострокову оренду машин, обладнання, транспортних засобів, виробничих споруд тощо на підставі договору між орендодавцем і орендарем. По суті лізинг дає можливість орендареві швидко переходити на нову технологічну базу, зосередити всі зусилля на ефективному використанні нової техніки без значних одноразових витрат. Перевагами використання лізингу є :

- гнучкість, тобто лізингова угода більш гнучка, ніж кредит, і надає можливість регулювати необхідну схему сплати лізингових платежів;
- підприємству простіше отримати майно за лізингом, ніж позику на його придбання;
- законодавством передбачені певні податкові пільги щодо здійснення лізингових операцій;
- при лізингу забезпечується 100 % фінансування угоди;
- лізингові відносини передбачають обов'язки орендодавця здійснювати ремонт і техобслуговування обладнання та ін.

Отже, переваги використання лізингу створюють можливості для інноваційного розвитку, впровадження нових видів діяльності в регіоні та створення відповідної фінансової бази [5, с. 273]. Адже саме за допомогою модифікацій умов лізингових угод можна використати різноманітні варіанти залучення інвестиційних ресурсів.

Значним резервом фінансових ресурсів регіональних господарських систем є заощадження фізичних осіб. На руках у населення України, за даними експертних оцінок, знаходиться 50-80 мільярдів доларів США [6]. Опосередковано про можливість використання цього джерела говорить той факт, що постійно обсяги готівки поза банками збільшуються і за десять місяців 2011 року збільшилися на 2,9 % та склали 188,4 млрд. грн. [7]. Проте слід враховувати надзвичайно низький рівень довіри населення до держави, зокрема комерційних структур через можливість їх банкрутства або реорганізації, низькі ставки за депозитами, Зовнішня торгівля: право, економіка, фінанси, №3 - 2012

відсутність достатнього гарантійного фонду депозитів фізичних осіб. Подолання такої недовіри потребує послідовних і зважених заходів Національного банку України щодо вирішення даних проблем.

Що стосується зовнішніх джерел інвестиційного забезпечення, то варто відмітити наступне. Державі потрібно чітко визначити для всіх регіонів країни найбільш значимі об'єкти інноваційної спрямованості, які фінансуватимуться за рахунок центральних джерел. Це повинні бути ті види інноваційної діяльності, що здатні в найкоротші терміни забезпечити значне збільшення випуску продукції з високим рівнем конкурентоспроможності та забезпечити належний рівень зростання соціально-економічної сфери регіону.

Державного централізованого фінансування потребують регіони із низьким рівнем інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності. Тут необхідна цільова державна допомога для забезпечення структурних трансформацій у економіці регіонів, які були б спрямовані на розвиток наукомістких, інноваційних проєктів, інформаційно-комунікаційного інфраструктурного забезпечення [8, с. 134]. Поруч з цим варто проводити аналіз фінансово-економічного стану регіональної господарської системи, так як саме він визначає найнижчу межу масштабів інвестування. Дуже важливою є конкурсна система відбору інноваційно-інвестиційних проєктів, яка об'єктивно оцінює швидкість окупності виділених коштів та загальну ефективність проєктів. Ця система має діяти як між регіонами, так і в межах самих регіонів при розгляді будь-якого інвестиційного проєкту, що запобігатиме неупорядкованому роздаванню бюджетних коштів та пільгових кредитів та сприятиме формуванню конкурентного середовища в межах країни. Держава отримає реальну можливість регулювати бюджетні інвестиційні потоки. Проте, збільшення дефіциту державного бюджету не дає змоги розраховувати на розв'язання інвестиційної кризи лише за рахунок коштів прямого бюджетного інвестування.

Держава має стимулювати, страхувати і спрямовувати в потрібне русло потоки недержавних інвестицій в усіх регіонах країни. А з часом потрібно перейти від безповоротного бюджетного фінансування до кредитування на поворотній і платній основі. Але при цьому потрібно зберігати безповоротне фінансування для об'єктів, що мають стратегічне значення у інноваційному розвитку регіональних соціально-економічних систем держави.

Залучення до економіки регіональних господарських систем прямих іноземних інвестицій в умовах гострої нестачі фінансових ресурсів не можна залишати без уваги. Обсяг їх сьогодні через відсутність міцної правової бази та реальних гарантій незначний. Розглядаючи обсяги прямих іноземних інвестицій в Україну, слід визначити, що у структурі інвесторів виділяється п'ять найбільших країн-інвесторів (Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Росія, Австрія), що інвестували біля \$28 млрд, проте за розрахунками експертів більша частина цих грошей має українське походження. Західні інвестори продовжують обережно ставитися до роботи на інвестиційному ринку України [8].

При цьому прямі іноземні інвестиції варто спрямовувати в ті види економічної діяльності, що мають високий експортний потенціал, тобто галузі, у яких регіони країни мають конкурентні переваги. У стратегічному плані основу експорту має складати саме наукомістка продукція і послуги, які здатні розвиватися на базі високих технологій оборонно-промислового комплексу і цивільних виробництв, науково-технічних досягнень установ Національної Академії наук та галузевих науково-дослідних інститутів і організацій.

Проте, поруч із позитивами прямі іноземні інвестиції мають і ряд негативних аспектів. Так, іноземні інвестори працюють задля окупності та отримання прибутку. Причому у довгостроковому контексті відтік ресурсів, зокрема прибутку перевищує величину первинних вкладів. Тому говорити про підвищення рівня конкурентоспроможності приймаючої країни та її регіонів за рахунок іноземних інвестицій не доводиться, хіба що тільки з огляду на їх стимулюючий вплив на економічний розвиток регіону і країни в цілому.

Цілі іноземного інвестора доволі часто не збігаються з національними інтересами. На практиці, як правило, не вдається уникнути зіткнення національних інтересів приймаючої сторони та інтересів іноземних інвесторів. При цьому, як показує практика, іноземні інвестиції можуть вступати в зговір з діючою на місцевому ринку олігополією (монополією), що спричиняє згубний вплив на національні підприємства, які працюють для вітчизняного ринку, а

також можуть справляти стримуючий вплив на національне підприємництво, поглинаючи фінансові накопичення у місцевій та іноземній валюті. Це призведе до зниження рівня розвитку конкурентного середовища регіональних соціально-економічних систем держави та негативно вплине на рівень їх конкурентоспроможності в цілому.

Варто відмітити, що розробка комплексних регіональних програм залучення інвестицій в Україну має здійснюватись з урахуванням світових тенденцій, які на сьогоднішній день демонструють структурні зрушення в системі залучення інвестицій у бік сервісних галузей економіки.

Проте, незважаючи на значні недоліки, інвестиції варто залучати у всі регіони держави, але залежно від рівня їх інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності їх обсяг та спрямування можуть бути різними.

Так, для регіонів із низьким рівнем інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності інвестиції повинні бути спрямовані на структурну перебудову економіки регіональних господарських систем, що дозволить стабілізувати фінансово-економічний стан та відповідно сформувані інноваційний потенціал і конкурентні переваги регіональних соціально-економічних систем держави. Для регіонів із середнім рівнем інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності інвестиції варто спрямовувати в ті види економічної діяльності, які дозволять в найкоротший термін створити інноваційний продукт та забезпечити конкурентоспроможність регіональних соціально-економічних систем держави. Для регіонів із високим рівнем інноваційного потенціалу та конкурентоспроможності інвестиції варто спрямувати в експортноорієнтовані та наукомісткі галузі задля підвищення рівня конкурентоспроможності регіональних економічних систем держави та одержання конкурентних переваг на світових ринках.

Важливою умовою інвестиційного забезпечення розвитку регіональної господарської системи на основі інновацій є визначення та використання інструментів, тобто сукупність дій та важелів, за допомогою яких здійснюється вплив суб'єкта управління на об'єкт управління з метою досягнення поставленої мети [10, с. 164].

Основними інструментами інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави виступають пільгове кредитування та оподаткування господарських суб'єктів.

Для активізації інвестиційних процесів у регіонах держави має бути вдосконалена кредитна політика держави. З цією метою варто розширити можливості НБУ щодо впливу на кредитну політику комерційних банків, стимулюючи їх кредитувати, насамперед, вкладення в інноваційні види діяльності, що дозволить випускати конкурентоспроможну продукцію, збільшити її реалізацію на внутрішньому та зовнішньому ринку, а в результаті — швидко повернути інвестовані кошти. При цьому кредитні пільги варто поширювати не на конкретні підприємства, а саме на пріоритетні види діяльності, які дозволять забезпечити регіональній господарській системі належний рівень конкурентоспроможності.

Для підвищення ролі банків в активізації внутрішніх інвестицій варто було б черговий раз посилити вимоги до збільшення їх статутного капіталу, розроблення спеціальних програм залучення довгострокових депозитів, що дало б їм можливість більш ефективно проводити довгострокове кредитування і стало певним позитивним індикатором для іноземного інвестора.

Варто також удосконалити фіскальну політику держави. Основним принципом є диверсифікація податкових ставок залежно від можливості забезпечити інноваційний розвиток регіональної господарської системи та його конкурентоспроможність. Варто ввести систему стимулювання інвестиційної активності, яка буде передбачати звільнення від оподаткування тієї частини прибутку, що направляється на інвестування розвитку наукомісткого виробництва, зокрема виробництва продукції з високим рівнем конкурентоспроможності. При цьому варто на перші роки діяльності звільнити від оподаткування новостворені підприємства за умов інноваційності їхньої продукції [10, с. 178].

Прикладом успішності зниження податкових ставок є податкові системи США (дві загальні ставки оподаткування прибутку, причому максимальна знижена з 50 до 34 %), Японії (зниження прибуткового податку з 42 до 37,5 %; для малих та середніх підприємств — з 30 до

28 %), Великобританії (максимальна ставка прибуткового податку для корпорацій знижена з 53 до 35 % ; для приватних осіб — з 35 до 25 %) [5, с. 245].

Отже, гнучкість фіскальної політики сприятиме інноваційному розвитку регіональних соціально-економічних систем держави та забезпеченню їх конкурентоспроможності.

Інвестиційна політика інноваційного розвитку регіональних соціально-економічних систем держави має бути спрямована на:

- запровадження та розвиток конкурсних засад в питаннях розподілу коштів на наукові і освітянські програми та проекти, залучення незалежних громадських організацій до контролю за використанням відповідних коштів;

- стимулювання інвестиційної активності на основі встановлення пільгового оподаткування для суб'єктів підприємницької діяльності, які інвестуються із внутрішніх джерел;

- розвиток іпотечних відносин, що є досить привабливим для більшості інвесторів, так як мова йде про надання під заставу об'єктів, стійких до інфляції;

- зацікавлення фінансово-кредитних установ у залученні їх ресурсів на виробничо-інвестиційні цілі;

- розробку системи заходів щодо залучення вітчизняних банків у справу кредитування здобуття освіти населенням, а також суттєве розширення кількості кредитно-фінансових компаній, які займаються кредитуванням інноваційної діяльності, прискорення процесів створення інноваційних банків;

- подальше реформування системи фінансування наукових установ на основі впровадження дворівневої системи фінансового забезпечення: базове фінансування (утримання матеріальної бази, оплата комунальних послуг); грантове фінансування на конкурсній основі через державні наукові фонди, а також із спеціального фонду бюджету, який формується за рахунок виконання робіт та послуг;

- розвиток інфраструктурного забезпечення процесів інвестування;

- створення сприятливої нормативно-правової бази для залучення іноземних інвестицій в економіку, що відіграватиме важливе значення у інноваційному розвитку регіональної господарської системи;

- складання планів, розробка регіональних програм залучення іноземних інвестицій в економіку регіональної господарської системи. При цьому варто враховувати, що не пільги виступають основним критерієм для прийняття рішення щодо інвестування, а стабільність українського законодавства;

- удосконалення механізмів державного замовлення на інноваційну продукцію;

- заходи щодо заохочення інноваційної діяльності на підприємствах, стимулювання розвитку системи «інноваційних замовлень» вітчизняним науково-технічним компаніям з боку вітчизняних підприємств;

- запровадження системи морального стимулювання підприємців, які сприяють розвитку науково-технічної сфери, високих технологій та інновацій, а також вимог щодо інвестування інноваційних проектів як одного з конкурсних критеріїв під час приватизації підприємств України.

Висновки. Підсумовуючи вищеподане, варто відмітити, що на державному рівні варто створити умови, за яких регіон мав би реальний доступ до інвестиційних ресурсів і мав змогу на конкурсних засадах пропонувати реальні проекти, спрямовані на ефективне використання та розвиток інноваційного потенціалу регіональних соціально-економічних систем держави [10, с. 225]. При цьому головним напрямком роботи регіональних органів управління по залученню інвестицій є створення у регіоні сприятливого інвестиційного клімату, який сформує інвестиційну привабливість та дозволить йому забезпечити конкурентоспроможність. Відповідно до Концепції економічного розвитку України на 2008-2015рр.: «До кінця 2015 року планується спрямувати близько 52,2 млрд.грн. залучених коштів на інвестування в реалізацію інноваційних та інфраструктурних проектів, а також сприяти зростанню інвестицій в основний капітал та нематеріальні активи, притоку приватних, в тому числі прямих іноземних інвестицій»[11]. Реалізація цієї Концепції повинна базуватися саме на регіональних програмах залучення інвестицій для реалізації інноваційних проектів.

Література:

1. Гаврилишин Б. Д. Економічна енциклопедія / Б. Д. Гаврилишин та ін.: у 2 т. — К. : Академія, 2000. — Т.1. — 863 с.
2. Кузнецова А. Я. Напрями реформування системи фінансового забезпечення інвестиційно-інноваційної діяльності регіону / Кузнецова А. Я., Зінько Н. Я. // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Інноваційно-інвестиційне забезпечення стратегії розвитку регіону: [зб. наук. праць / відп. ред. акад. НАН України М. І.Долішній]. — Львів : ІРД НАНУ, 2006. — Вип.5 (61). — 348 с.
3. Герасимчук З. В. Політика розвитку проблемних регіонів: методологічні засади формування та реалізації : монографія / Герасимчук З. В., Галушак В. Л. — Луцьк : Надстир'я, 2006. — 248 с.
4. Беленький П. Ю. Управління зовнішньоекономічною діяльністю в умовах глобалізації і конкуренції / Беленький П. Ю. // Україна в XXI столітті: концепції та моделі економічного розвитку. — Львів : ІРД НАНУ, 2010. — 448 с.
5. Бутко М. П. Регіональні особливості економічних трансформацій в перехідній економіці / Бутко М.П. — К. : Знання України, 2005. — 476 с.
6. Заява директора департаменту боргової та міжнародної фінансової політики МФУ Г. Пахарчук // *Время*. — 2012. — №29. — С. 2.
7. Грошово-кредитна та банківська статистика // Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>
8. Борщевський В. Формування регіональної системи залучення іноземних інвестицій / Борщевський В., Польова І. // *Регіональна економіка*, 2006. — №4. — С. 41-48.
9. Череп А. В., Інвестиційна політика України в сучасних умовах нестабільності / А. В. Череп, А. Г. Іванова // *Економічний простір: збірник наукових праць*. — 2011. — №47. — С. 133-137.
10. Орловська Ю. В. Стратегічне управління інвестиціями в регіональний розвиток / Орловська Ю. В. — К. : Знання України, 2004. — 336 с.
11. Концепції економічного розвитку України на 2008-2015рр. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.epravda.com.ua/press/2010/12/23/263429>

Надійшла до редколегії 24.02.2012 р.